

VÁNDOROK, KÉNYSZERVÁNDOROK, TARTÓZKODÁSI JOG NÉLKÜLI MIGRÁNSOK

Nagy Boldizsár
előadása a Toldy gimnáziumban
2015. október 15-én

Jelent-e bármit ez a mondat?

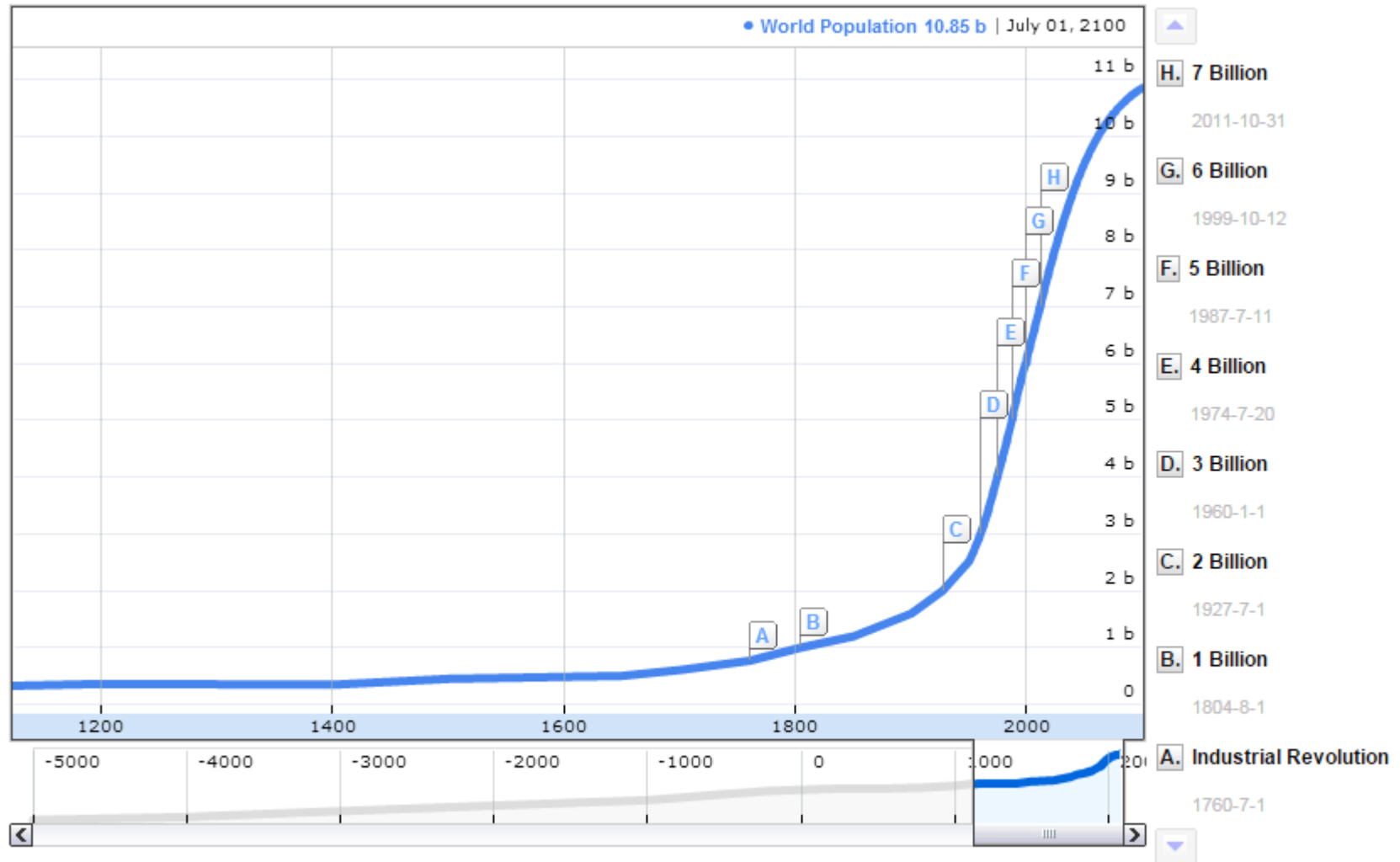
„Magyarországnak
nincs szüksége
megélhetési
bevándorlókra”

A külföldiek kategóriái (+ belső menekültek)

Migráció			
Nemzetközi			Országon belüli
Reguláris	Irreguláris		
A jogszabályoknak megfelelő, egy évnél hosszabb távollét/jelenlét	Illegális vándorlás	Kényszervándorlás	
Munkavállaló, családegyesítő, diák, nyugdíjas, etc. (Regular migrant)	Illegális (dokumentumok nélküli) külföldi (Undocumented foreigner)	Menekült (Refugee)	Belső menekült (otthonából elűzött) (Internally displaced person, IDP)

NÉPESSÉG ADATOK

A világ népessége: az út 2100-ig

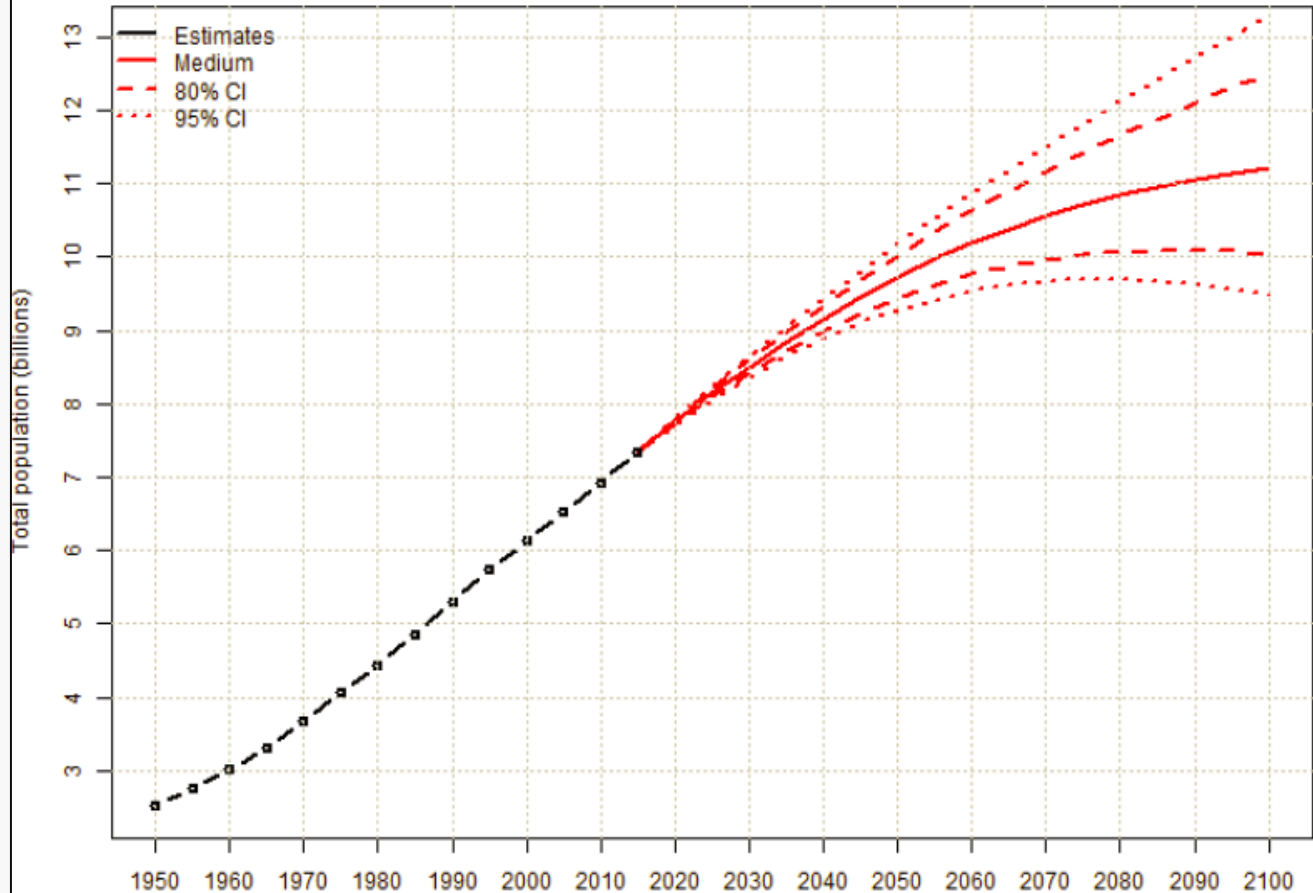
The chart above illustrates how world population has changed in history.

A népesség növekedésére vonatkozó becslések

2015 júliusában a világ népessége **7,3 milliárdra** rúgott. **2003** óta **egymilliárd** fővel, **nőtt** ez a szám, **1990 óta kétmilliárdal**.

A világ teljes népessége **1900-ban 1,25 milliárd** fő volt

Figure 2. Population of the world: estimates, 1950-2015, medium-variant projection and 80 and 95 per cent confidence intervals, 2015-2100

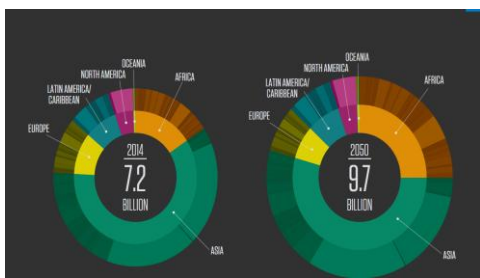
Source: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2015). *World Population Prospects: The 2015 Revision*. New York: United Nations.

A legfrissebb ENSZ előrejelzés

TABLE 1. POPULATION OF THE WORLD AND MAJOR AREAS, 2015, 2030, 2050 AND 2100, ACCORDING TO THE MEDIUM-VARIANT PROJECTION

<i>Major area</i>	<i>Population (millions)</i>			
	<i>2015</i>	<i>2030</i>	<i>2050</i>	<i>2100</i>
World	7 349	8 501	9 725	11 213
Africa	1 186	1 679	2 478	4 387
Asia	4 393	4 923	5 267	4 889
Europe	738	734	707	646
Latin America and the Caribbean	634	721	784	721
Northern America	358	396	433	500
Oceania	39	47	57	71

Source: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2015). *World Population Prospects: The 2015 Revision*. New York: United Nations.

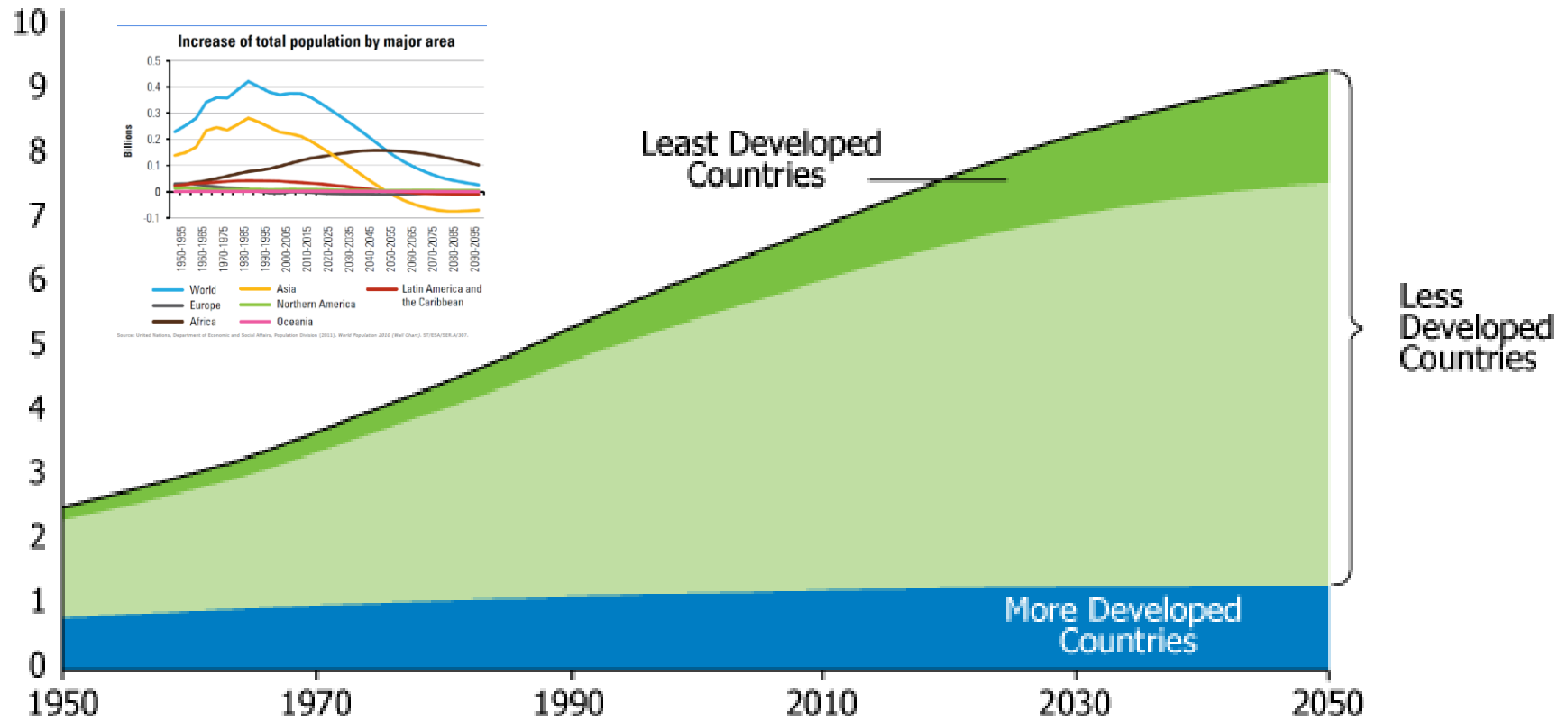

Forrás: kiváló interaktív ábra: <http://www.prb.org/wpds/2014/> (20141127)

A népesség megoszlása a fejlődő és a fejlett világ között

Nearly All Future Population Growth Will Be in the World's Less Developed Countries.

Population (billions)

Source: United Nations Population Division, *World Population Prospects: The 2010 Revision*, medium variant (2011).

A migráció nyomás forrása

POPULATION CLOCK, 2015

		WORLD	MORE DEVELOPED COUNTRIES	LESS DEVELOPED COUNTRIES
Population		7,336,435,000	1,254,199,000	6,082,235,000
Births per	Year	145,973,000	13,760,000	132,213,000
	Day	399,926	37,700	362,226
	Minute	278	26	252
Deaths per	Year	57,052,000	12,283,000	44,769,000
	Day	156,306	33,652	122,654
	Minute	109	23	85
	Year	88,921,000	1,477,000	87,444,000
Natural increase per	Day	243,620	4,047	239,573
	Minute	169	3	166
Infant deaths per	Year	5,351,000	73,000	5,278,000
	Day	14,660	201	14,459
	Minute	10	0.1	10

Népességszám-csökkenés – kellenek a migránsok?!

TABLE S.5. COUNTRIES WHOSE POPULATION IS PROJECTED TO DECREASE BETWEEN 2015 AND 2050
(MEDIUM VARIANT)

Rank	Country or area	Population (thousands)		Difference	
		2015	2050	Absolute	Percentage
1.	Bulgaria	7 150	5 154	-1 996	-27.9
2.	Romania	19 511	15 207	-4 305	-22.1
3.	Ukraine	44 824	35 117	-9 707	-21.7
4.	Republic of Moldova	4 069	3 243	- 826	-20.3
5.	Bosnia and Herzegovina	3 810	3 069	- 742	-19.5
6.	Latvia	1 971	1 593	- 377	-19.1
7.	Lithuania	2 878	2 375	- 503	-17.5
8.	Serbia	8 851	7 331	-1 520	-17.2
9.	Croatia	4 240	3 554	- 686	-16.2
10.	Hungary	9 855	8 318	-1 537	-15.6
11.	Japan	126 574	107 411	-19 162	-15.1
12.	Belarus	9 496	8 125	-1 371	-14.4
13.	Poland	38 612	33 136	-5 475	-14.2
14.	Estonia	1 313	1 129	- 184	-14.0
15.	Georgia	4 000	3 483	- 517	-12.9
16.	Greece	10 955	9 705	-1 249	-11.4
17.	Other non-specified areas	23 381	20 778	-2 603	-11.1
18.	Portugal	10 350	9 216	-1 134	-11.0
19.	Russian Federation	143 457	128 599	-14 858	-10.4
20.	Slovakia	5 426	4 892	- 534	-9.8
21.	Martinique	396	358	- 38	-9.7
22.	Armenia	3 018	2 729	- 289	-9.6

A VÁNDORLÁSRA VONATKOZÓ ADATOK

A VÁNDORLÁS FŐ IRÁNYAI

Honnan jön a 232 millió migráns?

(Többen maradnak a fejlődő világban, mint ahányan a fejlettbe jönnek!)

South

South: 82.3 (36%)

South

North: 81.9 (35%)

North

North: 53.7 (23%)

North

South: 13.7 (6%)

Forrás:

<http://esa.un.org/unmigration/wallchart2013.htm>

Honnan-hova vándorolnak?

Table 1: International migrant populations by major area of origin and destination, 2013 (millions)

2013	KIINDULÓ RÉGIÓ								Régiós migránsok a összesen belüli (%)	
	Africa	Asia	Europe	LAC	NAM	Oceania	Various	TOTAL		
Célrégió	Africa	15.3	1.1	0.8	0.0	0.1	0.0	1.4	18.6	82
	Asia	4.6	53.8	7.6	0.7	0.6	0.1	3.4	70.8	76
	Europe	8.9	18.6	37.8	4.5	0.9	0.3	1.3	72.4	52
	LAC	0.0	0.3	1.2	5.4	1.3	0.0	0.2	8.5	64
	NAM	2.0	15.7	7.9	25.9	1.2	0.3	0.0	53.1	2
	Oceania	0.5	2.9	3.1	0.1	0.2	1.1	0.1	7.9	14
	TOTAL	31.3	92.5	58.4	36.7	4.3	1.9	6.4	231.5	
	A saját régiójában marad %	49	58	65	15	28	58			

Note: "LAC" stands for "Latin America and the Caribbean" and "NAM" for "Northern America". Retention by destination is calculated as the number of persons residing in a destination (major area) who were also born in the same major area. Retention by origin is calculated as the number of persons from an origin (major area) who were also residing in the same major area

A migránsok száma és aránya a világ népességéhez képest

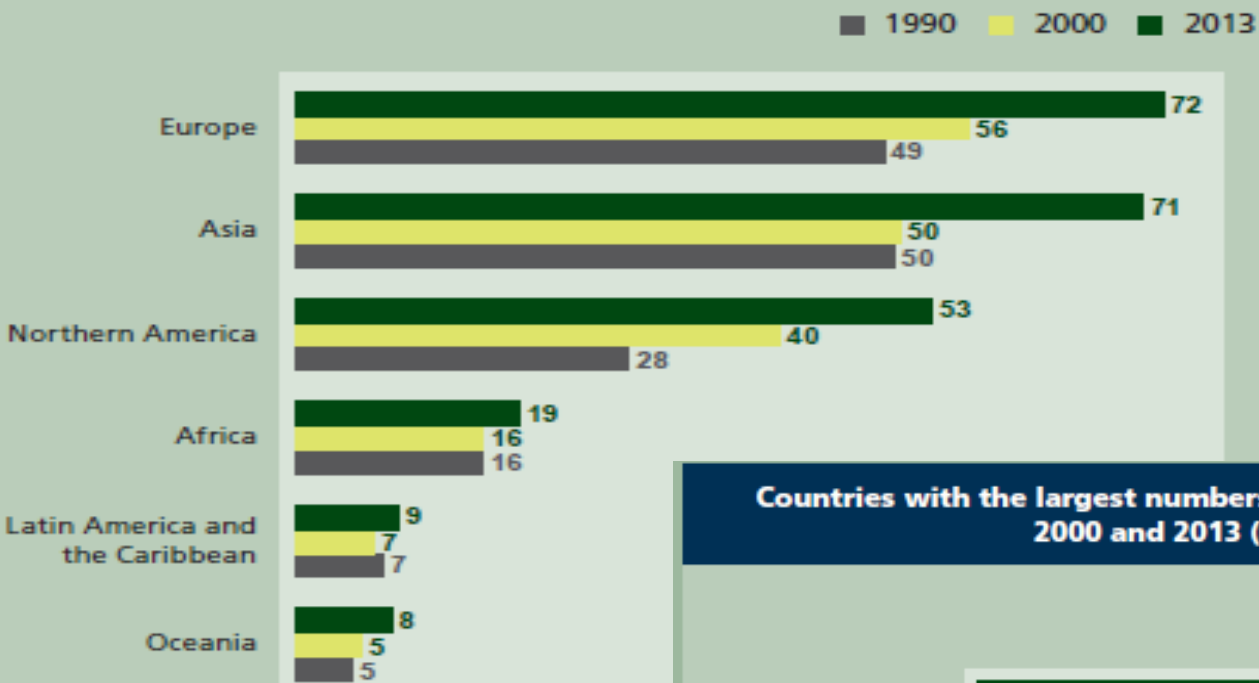
Table 1. International migrant stock (millions)

	1990	2000	2010	2013
World	154.2	174.5	220.7	231.5
Developed regions	82.3	103.4	129.7	135.6
Developing regions	71.9	71.1	91	95.9
Africa	15.6	15.6	17.1	18.6
Asia	49.9	50.4	67.8	70.8
Europe	49	56.2	69.2	72.4
Latin America and the Caribbean	7.1	6.5	8.1	8.5
Northern America	27.8	40.4	51.2	53.1
Oceania	4.7	5.4	7.3	7.9

Source: United Nations (2013), Trends in International Migrant Stock: The 2013 Revision.

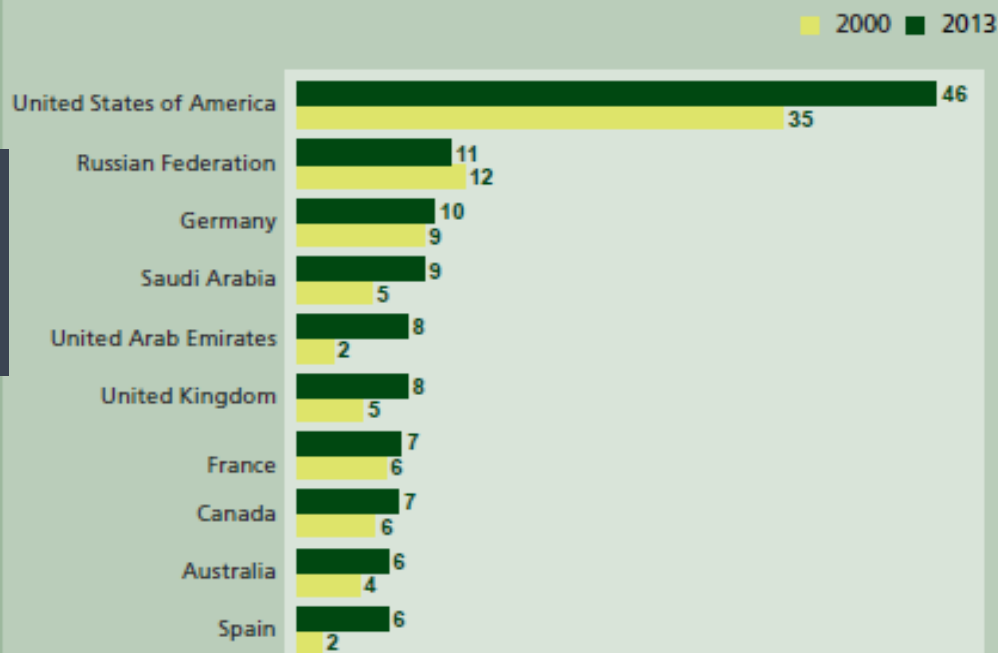
	1990	2000	2010	2013
World population (in billion)	5.29	6.11	6.90	7,20 (?)
International migrants as a percentage of the population	2,9	2,9	3,1	3,2

International migrant stock by major area, 1990, 2000 and 2013 (millions)

A migráns állomány növekedése

Countries with the largest numbers of international migrants, 2000 and 2013 (millions)

Migráns: külföldön született vagy külföldi állampolgár (ha a külföldön születettek száma nem elérhető)

Forrás:
 UN Department of Economic and Social Affairs • Population Division
 International Migration 2013
 Wallchart

Table A.1. Stocks of foreign born population in OECD countries and the Russian Federation

Thousands and percentages

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Australia	4 482.1	4 584.9	4 694.3	4 796.6	4 927.1	5 090.1	5 281.4	5 516.9	5 760.3	5 901.2	6 029.1	6 208.7
% of total population	23.3	23.5	23.8	24.1	24.4	24.9	25.4	26.0	26.6	26.8	27.0	27.3
Austria	1 112.1	1 137.4	1 141.2	1 154.8	1 195.2	1 215.7	1 235.7	1 260.3	1 275.5	1 294.7	1 323.1	1 364.8
% of total population	13.8	14.1	14.1	14.1	14.5	14.7	14.9	15.1	15.2	15.4	15.7	16.2
Belgium	1 112.2	1 151.8	1 185.5	1 220.1	1 268.9	1 319.3	1 380.3	1 443.9	1 503.8	1 628.8	1 643.6	1 689.5
% of total population	10.8	11.1	11.4	11.7	12.1	12.5	13.0	13.5	13.9	14.9	14.9	15.2
Canada	5 448.5	5 600.7	5 735.9	5 872.3	6 026.9	6 187.0	6 304.7	6 422.5	6 540.2	6 658.0	6 775.8	6 920.2
% of total population	17.6	17.9	18.1	18.4	18.7	19.0	19.2	19.4	19.6	19.5	19.6	19.8
Chile	..	184.5	223.0	235.5	247.4	258.8	290.9	317.1	352.3	369.4	388.2	415.5
% of total population	..	1.2	1.4	1.5	1.5	1.6	1.8	1.9	2.1	2.2	2.3	2.4
Czech Republic	448.5	471.9	482.2	499.0	523.4	566.3	636.1	679.6	672.0	661.2	745.2	744.1
% of total population	4.4	4.6	4.7	4.9	5.1	5.5	6.2	6.5	6.4	6.3	7.1	7.1
Denmark	321.8	331.5	337.8	343.4	350.4	360.9	378.7	401.8	414.4	428.9	441.5	456.4
% of total population	6.0	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.9	7.3	7.5	7.7	7.9	8.2
Estonia	245.3	242.5	239.3	235.5	228.6	226.5	224.3	221.9	217.9	212.7	210.8	198.4
% of total population	17.9	17.7	17.6	17.4	16.9	16.8	16.7	16.6	16.3	15.9	15.8	14.9
Finland	145.1	152.1	158.9	166.4	176.6	187.9	202.5	218.6	233.2	248.1	266.1	285.5
% of total population	2.8	2.9	3.0	3.2	3.4	3.6	3.8	4.1	4.4	4.6	4.9	5.3
France	6 260.6	6 421.2	6 587.6	6 748.9	6 910.1	7 017.2	7 129.3	7 202.1	7 287.8	7 358.2	7 462.0	7 538.0
% of total population	10.5	10.7	10.9	11.1	11.3	11.4	11.5	11.6	11.6	11.7	11.8	11.9
Germany	10 399.0	10 431.0	10 529.0	10 623.0	10 601.0	10 591.0	10 689.0	10 918.0
% of total population	12.6	12.7	12.8	12.9	12.9	13.0	13.1	13.3
Greece	1 122.9	828.4	750.7	729.9
% of total population	10.3	7.4	6.7	6.6
Hungary	300.1	302.8	307.8	319.0	331.5	344.6	381.8	394.2	407.3	451.4	473.3	424.2
% of total population	2.9	3.0	3.0	3.2	3.3	3.4	3.8	3.9	4.1	4.5	4.7	4.3
Iceland	18.3	19.1	19.5	20.7	24.7	30.4	35.9	37.6	35.1	34.7	34.7	35.4
% of total population	6.4	6.6	6.8	7.1	8.3	10.0	11.5	11.8	11.0	10.9	10.9	11.0
Ireland	356.0	390.0	426.5	461.8	520.8	601.7	693.9	750.9	766.3	754.2	752.5	749.2
% of total population	9.2	9.9	10.7	11.4	12.6	14.2	15.7	16.7	17.2	16.9	16.4	16.3
Israel	1 978.0	1 983.0	1 975.0	1 961.0	1 948.0	1 930.0	1 916.0	1 899.0	1 878.0	1 869.0	1 850.0	1 834.5
% of total population	30.7	30.2	29.5	28.8	28.1	27.4	26.7	26.0	25.1	24.5	23.8	23.2
Italy	4 375.2	4 798.7	5 350.4	5 457.8	5 695.9
% of total population	7.4	8.0	8.9	9.0	9.4
Luxembourg	144.8	147.8	154.9	160.4	168.3	175.4	183.7	194.5	197.2	205.2	215.3	226.2
% of total population	32.8	33.1	34.4	35.3	36.5	37.4	38.6	40.2	40.0	40.9	41.5	42.6

A külföldön születtettek száma és aránya (OECD adatok)

A külföldön születettek száma és aránya (OECD adatok)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mexico	584.5	610.1	699.3	733.7	850.1	961.1	967.2	973.7
% of total population	0.5	0.6	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8
Netherlands	1 674.6	1 714.2	1 731.8	1 736.1	1 734.7	1 732.4	1 751.0	1 793.7	1 832.5	1 868.7	1 906.3	1 927.7
% of total population	10.4	10.6	10.7	10.7	10.6	10.6	10.7	10.9	11.1	11.2	11.4	11.5
New Zealand	698.6	737.1	770.5	796.7	840.6	879.5	915.0	950.0	981.3	1 013.0	1 040.7	1 066.3
% of total population	18.0	18.7	19.1	19.5	20.3	21.0	21.6	22.3	22.7	23.2	23.6	24.1
Norway	315.1	333.9	347.3	361.1	380.4	405.1	445.4	488.8	526.8	569.1	616.3	663.9
% of total population	7.0	7.4	7.6	7.9	8.2	8.7	9.5	10.3	10.9	11.6	12.4	13.2
Poland	775.3	776.2	674.9	..
% of total population	2.0	2.0	1.8	..
Portugal	651.5	719.4	745.6	774.8	742.1	753.0	769.6	790.3	834.8	851.5	871.8	..
% of total population	6.3	6.9	7.1	7.4	7.1	7.2	7.3	7.5	7.9	8.1	8.3	..
Russian Federation	..	11 976.8	11 194.7
% of total population	..	8.2	7.9
Slovak Republic	119.1	207.6	158.2
% of total population	2.2	3.9	2.9
Slovenia	..	170.0	228.6	230.1	299.7
% of total population	..	8.5	11.2	11.2	14.6
Spain	2 594.1	3 302.4	3 693.8	4 391.5	4 837.6	5 250.0	6 044.5	6 466.3	6 604.2	6 677.8	6 737.9	6 618.2
% of total population	6.4	8.0	8.8	10.3	11.1	11.9	13.5	14.2	14.4	14.5	14.6	14.3
Sweden	1 028.0	1 053.5	1 078.1	1 100.3	1 125.8	1 175.2	1 227.8	1 281.6	1 338.0	1 384.9	1 427.3	1 473.3
% of total population	11.6	11.8	12.0	12.2	12.5	12.9	13.4	13.9	14.4	14.8	15.1	15.5
Switzerland	1 613.8	1 658.7	1 697.8	1 737.7	1 772.8	1 811.2	1 882.6	1 974.2	2 037.5	2 075.2	2 158.4	2 218.4
% of total population	22.3	22.8	23.1	23.5	23.8	24.2	24.9	25.8	26.3	26.6	27.3	27.7
United Kingdom	4 865.0	5 000.0	5 143.0	5 338.0	5 557.0	5 757.0	6 192.0	6 633.0	6 899.0	7 056.0	7 430.0	7 588.0
% of total population	8.2	8.4	8.6	8.9	9.4	9.6	10.3	11.0	11.3	11.5	11.7	11.9
United States	31 548.1	33 096.2	33 667.7	34 257.7	35 769.6	37 469.4	38 048.5	38 016.1	38 452.8	39 916.9	40 381.6	40 738.2
% of total population	11.1	11.5	11.6	11.7	12.1	12.6	12.6	12.5	12.5	12.9	13.0	13.0

Öregedés

Ország vagy régió	60 éves vagy idősebb					
	Száma (ezer)		Az összlakosság százalékában (százalék)		A 80 éves és idősebb aránya a 60 éves és idősebben belül (százalék)	
	2012 (1)	2050 (2)	2012 (3)	2050 (4)	2012 (5)	2050 (6)
Világ	809 743	2 031 337	11	22	14	20
Fejletteb régiók ^a	279 287	418 326	22	32	20	29
Kevésbé fejlett régiók ^b	530 455	1 613 011	9	20	11	17
Legkevésbé fejlett régiók ^c	46 389	181 568	5	11	8	10
EUROPA	166 397	241 828	22	34	20	28

Forrás: UN [Department of Economic and Social Affairs](http://www.un.org/esa/population/publications/2012PopAgeingDev)

Population Division http://www.un.org/esa/population/publications/2012PopAgeingDev_Chart/2012AgeingWallchart.htm

Világméretben, 1950-ben 12 munkaképes korú személy jutott minden 65 éves vagy annál idősebb emberre. 2010-re ez a szám 9.- re csökkent. 2050-re az öregek támogatási aránya, amely azt mutatja hogy az öregek javára milyen támogatási lehetőség áll rendelkezésre a feltételezések szerint 4-re fog csökkenni

<http://www.prb.org/Publications/Datasheets/2010/2010wpds.aspx>

**NYITOTT
HATÁROK?**

A vándorlás határok nélkül (nyitott határok) elképzelés

Ezt jelenti: szabad beutazni és letelepedni bármely ország területén, függetlenül a vándor állampolgárságától. Ehhez semmilyen anyagi, képzettségi követelményt nem kell teljesíteni.

A határellenőrzés, a bűnözők, elszökött kiskorúak, demenciától szenvedők feltartóztatása, belépésük/kilépésük megakadályozása megengedett

Kiegészítő hipotézis

A rendszer fokozatosan (pl. szélesedő földrajzi régiókban) és feltételekkel (pl. kezdetben csak munkahelyet találókra kiterjedően) is bevezethető

Ez volt a történelmileg természetes az I világháborúig.
(Kivételekkel)

És mi volt a múlt?

Az első útlevétörvényt Magyarországon 1903-ban fogadták (VI Tc.) el és annak 1 cikke világosan szólt: *“A magyar korona országainak területén való tartózkodáshoz és utazáshoz, valamint az állam határán való átkeléshez útlevél rendszerint nem szükséges.”*

Edwin M Borchard kézikönyve (The Diplomatic Protection of Citizens Abroad, New York, 1916, 37. old.,)

<http://www.archive.org/stream/diplomaticprotec00borc#page/36/mode/2up/search/36>

At the present day the right of admission and sojourn on the part of unobjectionable aliens is almost universally recognized. Qualifications of the right, which are to be found in the possibilities of exclusion, expulsion and the fixing of conditions of sojourn by the state, must in practice be based upon reasonable grounds.

Az 1903 évi VI tc. indokolásából

“Habár az útlevelnek napjainkban, midőn **a költözködés és a forgalom szabadsága majd minden államban elismerést nyert**, nincs meg többé az a jelentősége, melylyel az akkor birt, midőn még a nemzetek közti érintkezés mindenféle korlátoknak és zaklató ellenőrzésnek volt alávetve, mégis **mint a személyazonosság és állampolgárság igazolására szolgáló okmány** még jelenleg is kiváló fontossággal bír...

Az útlevelügyre vonatkozólag **eddig sem közös, sem külön törvény nem intézkedik**, s ilyenek hiányában az útlevelügy részben egyes kormányrendeletek által szabályoztatott, részben a kifejlődött gyakorlat által nyert ellátást, a mely rendszertelenség azonban különféle eltérésekre vezetett s az eljárást ingadozóvá s gyakran hosszadalmassá tette.”

Korlátlan vándorlás

Joseph Carens, 1987:

„A határokat őrzik, a határőröknek puskája van”

„Milyen erkölcsi alapon lehet...embereket kirekeszteni?
Milyen alapon van joga bárkinek puskát szegezni reájuk?”

„A liberális elméletek arra összpontosítanak, hogy az államnak igazolnia kell az erőszak alkalmazását. Ebben a kontextusban természetesen felmerül az idegenek kirekesztése.”

Korlátlan vándorlás/szabad mozgás

Mellette

A szabad mozgás, mint jog, mint önálló erkölcsi elv

Az államon belüli mozgások analógiája

A szabad mozgás, mint a társadalmi, politikai és gazdasági egyenlőtlenségeket kiegyenlítő tényező

Szegénység és segély

Szabadulás az elnyomó hatalom alól

Világ méretű redisztribúció

Carens a külföldiek kizárásáról (a zárt közösségről)

Szokásos érvek

1. Korlátozható-e az igazságosság egy társadalmon belülre?
2. A nemzeti karakter (az erkölcsös emberek gyülekezete)
3. Önrendelkezés
4. Szuverenitás
5. A honfitársak előnyben részesítése - a családi hasonlat
6. Nemzetbiztonság
7. Közrend
8. Jóléti állam
9. Kultúra

**VAN-E MOST JOG A
VÁNDORLÁSHOZ?**

Jog-e a bevándorlás?

Az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata, 1948

13. cikk

1. Az **államon belül** minden személynek joga van **szabadon** mozogni és lakóhelyét szabadon megválasztani.

2. Minden személynek joga van minden országot, ideértve saját hazáját is, **elhagyni**, valamint **saját hazájába visszatérni**.

A polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmánya (1966), kihirdette: 1976. évi 8. tvr.

12. Cikk

1. Minden olyan személynek, **aki törvényesen tartózkodik** valamely állam területén, joga van e területen a **szabad mozgásra** és a tartózkodási helye szabad megválasztására.

2. Mindenki **szabadon elhagyhat** bármely országot, ideértve **saját országát is**.

3. A fent említett jogok csak a **törvényben meghatározott** olyan **korlátozásoknak** vethetők alá, amelyek az állam biztonságának, a közrendnek, a közegészségügynek, a közérkölcshöz, valamint mások jogainak és szabadságainak a védelme érdekében szükségesek, és amelyek összhangban vannak az Egyezségokmányban elismert egyéb jogokkal.

4. Senkit nem lehet önkényesen megfosztani attól a jogától, hogy saját országába beléphessen.

MENEKÜLT-DEFINÍCIÓK

**(NEMZETKÖZI
VÉDELEMRE
JOGOSULTAK)**

Fogalmak, menekültdefiníciók Genfi Egyezmény

Aki 1951. január 1. előtt történt események következtében

faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik,

és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni.

Fogalmak, menekültdefiníciók

Afrikai egyezmény, 1969:

Genf + „aki kénytelen elhagyni szokásos tartózkodási helyét, hogy származási vagy állampolgársági országán kívül keressen menedéket (refuge) a származási, vagy állampolgársági országa egy részében vagy egészében érvényesülő külső agresszió, megszállás, idegen uralom vagy a közrendet súlyosan megzavaró események miatt”

Cartagenai nyilatkozat, 1984:

Genf+ „magába foglalja a menekültek között azokat, akik elmenekültek országukból, mert életüket, biztonságukat vagy szabadságukat az általánossá vált erőszak, idegen agresszió, belső viszály, az emberi jogok tömeges megsértése vagy a közrendet súlyosan megzavaró körülmények fenyegették”

Fogalmak, menekültdefiníciók

EU – átmeneti védelem

Átmeneti védelem (2001/55/EK irányelv)

”akiknek el kellett hagyniuk származási országukat, illetve régiójukat, illetve evakuálták őket...és akik az adott országban fennálló helyzet miatt nem képesek biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni, ... különösen olyan személyek, akik:

- i. fegyveres konfliktus vagy feltartóztathatatlan erőszak térségéből menekültek el;
- ii. ki vannak téve emberi jogaik rendszeres vagy általános megsértése komoly kockázatának, illetve ennek áldozatai.”

a tömeges beáramlás a lakóhelyükről elűzött olyan személyeknek nagy számban a Közösség területére történő érkezését jelenti, akik egy adott országból vagy földrajzi területről érkeztek, függetlenül attól, hogy spontán vagy támogatott módon, pl. evakuálási program keretében érkeztek-e

Európai Unió, „Kvalifikációs irányelv” (2011/95/EU irányelv) meghatározások, 2 §: kiegészítő védelmi jogállás

§ 2 (f): **kiegészítő védelemre jogosult személy**

„olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki **nem minősül menekültnek**, de akivel kapcsolatban

megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási

országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi

szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése

esetén **a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése**

tényleges veszélyének lenne kitéve; valamint rá a 17. cikk (1) és

(2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja vagy az ilyen

veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét

igénybe venni ”

in respect of
whom
substantial
grounds
have been
shown for
believing

real risk of
suffering
serious harm

Meghatározások: 15. § súlyos sérelem

Az alábbiak minősülnek súlyos sérelemnek:

- a) **halálbüntetés** kiszabása vagy végrehajtása; vagy
- b) **kínzás vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés** alkalmazása a kérelmezővel szemben a származási országban; vagy
- c) **nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben** felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy **életének vagy sértetlenségének súlyos és egyedi** fenyegetettsége.

serious and individual threat to a civilian's life or person by reason of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflict.

Miért kell védeni a menekülteket?

10 lehetséges érv

Identitás

Esszencialista – konstruktivista nézetek

Brubaker és Cooper az identitás kategóriáját (melyet ebben a formájában kevésbé használhatónak lát) egy hármasságra bontja. Szerintük az identitás

első jelentése az azonosítás (az önbesorolás és a mások általi kategorizálás),

a második az énkép,

a harmadik pedig maga is egy hármasság:

a közös tulajdonság

az összekapcsoltság és

az összetartozás érzése (commonality, connectedness Zusammengehörigkeitsgefühl)

Az identitás-alkotó, (kollektív) azonosságon alapuló érvek

1) Az emberi mivolt, mint közös nevező. Az univerzális egalitarista érvelés

2) Valamely csoporthoz tartozás, mint a védelem alapja. A közös (másoktól elkülönítő) identitás kifejezése és megerősítése a menekültnek nyújtott védelem révén.

Nemzet, törzs, klán

Vallási közösség

3) A történelmi azonosulás és identitás-teremtés. Kölcsön a történelem bankjából és annak törlesztése

Identitás-alkotó, a menekülő (vagy az üldöző) és a védelmet nyújtó különbözőségén alapuló érvek

4) Helyi – idegen

A befogadó lokális identitása és joga a területhez. Az otthon, a haza, a területre vonatkoztatott jogcím konstruálása a menekültnek nyújtott védelem révén

5) Gazdag – szegény

Aki segít a magánál szegényebben:
gazdag

6) Demokraták v. elnyomó rendszerek

Kölcsönösség, egyéni haszonelvűség

7) A mai menekülők válhatnak a holnapi oltalmazókká
Ez egy utilitárus, racionális választás alapú megközelítés

Európa, az elmúlt 80 év:

Spanyolok, franciák, németek, baltiak, olaszok, lengyelek, görögök, magyarok, csehek és szlovákok, románok, oroszok moldávok, örmények, azeriek, grúzok, horvátok, bosnyákok, szerbek, albánok, ukránok és más nemzetek fiai és lányai kényszerültek menekülni

Politikai, állami haszonelvű érvek

8) Politikai kalkuláció – a menekült védelme egyéb politikai célok elérése érdekében

konfliktusmegelőzés/a hazai feszültség csökkentése
képmutatás, alakoskodás

(utilitarista)

A történelmi felelősség és a politikai értelemben vett non-refoulement

9) A korábbi gyarmattartó, katonai szövetséges, amely felelősnek érzi magát a (kivonulása után) kirobbant konfliktusért, vagy a hozzá lojális népeiséget érő bánásmód miatt

Pl. Vietnám – USA

10) A non refoulement elve

Senki nem szabad olyan területre (országba) visszaküldeni vagy visszafordítani, ahol életét vagy szabadságát üldöztetés, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés fenyegeti.

A legtöbb jogrend idetartozónak látja a halálbüntetéssel fenyegetettséget is.

A menekülők kirekesztése

Az érkezők számának csökkentése vagy teljes kizárásuk mellett érvelőknek vállalniuk kell, hogy ők:

- következetes egoisták (jóléti sovíniszták)
- nincs történelmi emlékezetük
- vakon hisznek a történelmi stabilitásban
- realisták a nemzetközi kapcsolatok értelmében

(készek a jog szándékos megsértésére az általuk azonosított nemzeti érdek védelmében ha nem fenyeget szankció, vagy a szankció kisebb mint a nemzeti érdeket szolgáló előny)

A MENEKÜLTÜGY SZÁMOKBAN

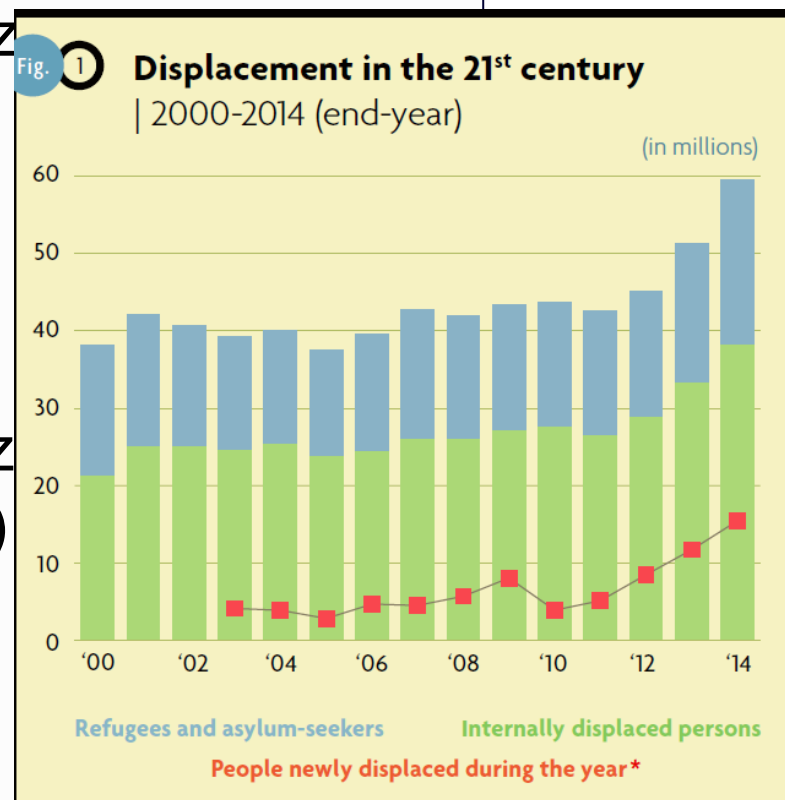
Etiópia – Magyarország 470 : 1 a megadott védelem tekintetében

Etiópia 2014-ben **235,800** személyt ismert el **menekültként**, mintegy **470-szer** annyit, mint **Magyarország**. Legtöbbben Dél-Szudánból mentek (188,500), majd Eritrea (40,000) és Szomália (6,300) következett a sorban.

Fő adatok, 2014, folyamatok (flow data)

2014 során

- 13,9 millió ember kényszerült menekülni 11 millió belső menekült, 2,9 országhatárt átlépő
- Napi átlagban 42.500 embernek kell menekülnie (2010-ben ez a szám:10 900)
- 1,7 millió egyéni menekült státusz iránti kérelmet nyújtottak be
- 105 200 menekültet telepítettek át az első védelmet nyújtó országból másik államba
- 126.800 tért haza (Az elmúlt húsz évben mindösszesen 18,2 millió)

Beadott kérelmek és elismerési arányok

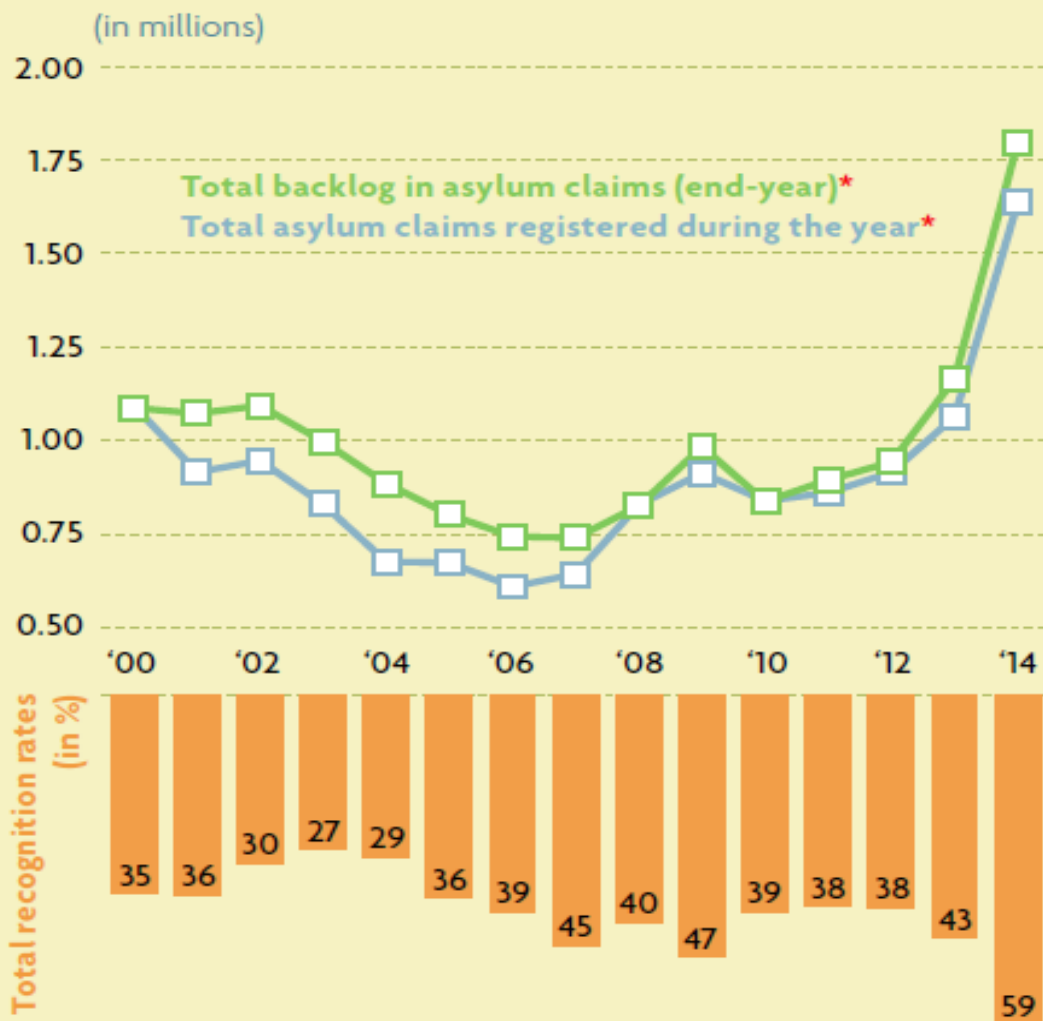
2000 és 2012 között évente **0,6 és 1,0 millió közötti** kérelmet adtak be.

Az **elismerési arány** az érdemi döntéseken belül **27% és 47%** között volt

2014-ben a kérelmek száma **1,7** millióra ugrott, az **elismerési arány 59%-ra** nőtt

Fig. 13

Global refugee status determination | 2000-2014

* Includes new, appeal and court applications.

Állomány adatok (stock data)

2014 végén

- **59.5 kényszervándor** élt a világon
 - **19,5 millió menekült**, ebből **5,1 millió palesztin**, **14,4 millió** egyéb
 - **38,2 millió belső menekült** (országán belül biztonságot kereső)
 - **1,8 millió kérelmező** (menekülő)
- A UNHCR –hoz tartozó **14,4 millió** menekült **86 %-a (12,2 millió)** a **kevésbé fejlett** világban élt, a **fejlett országok 2 millió** menekültnek (14 %) adtak otthont. (20 éve 70:30 volt az arány)
- Ezen menekültek 51 %-a **18 év alatti**

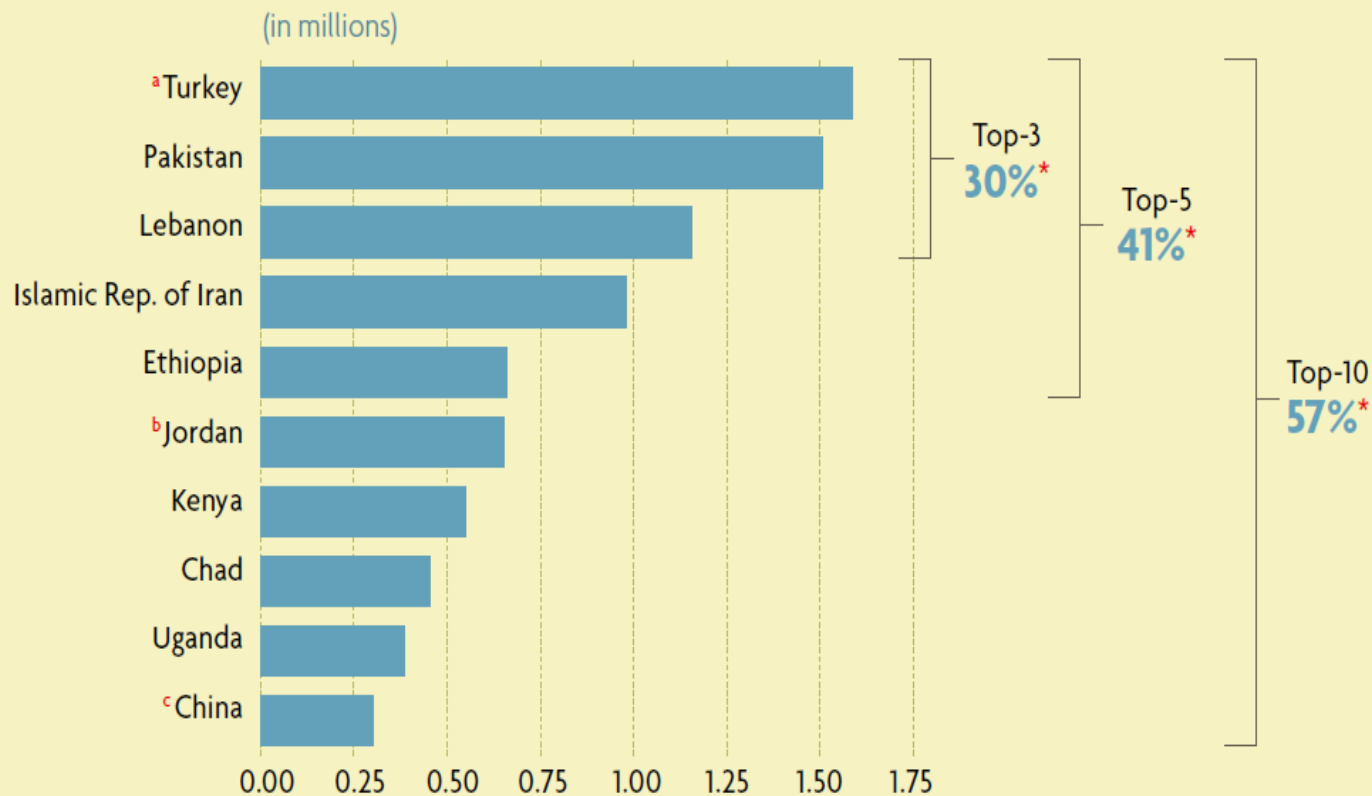
Állomány adatok – a menekültek, a menekülők, a belső menekültek és egyéb támogatottak megoszlása földrészek szerint

ANNEX TABLE 1 Refugees, asylum-seekers, internally displaced persons (IDPs), returnees (refugees and IDPs), stateless persons, and others of concern to UNHCR by country/territory of asylum | end-2014 (ctnd)

Country/ territory of asylum ¹	REFUGEES					Returned refugees ⁵	IDPs protected/ assisted by UNHCR, incl. people in IDP-like situations ⁶	Returned IDPs ⁷	Persons under UNHCR's statelessness mandate ⁸	Others of concern to UNHCR ⁹	Total population of concern
	Refugees ²	People in refugee-like situations ³	Total refugees and people in refugee-like situations	of whom assisted by UNHCR	Asylum- seekers (pending cases) ⁴						
UN major regions											
Africa	4,029,731	97,048	4,126,779	3,767,327	698,702	96,858	9,920,194	1,541,468	721,438	650,382	17,755,821
Asia	7,612,302	329,830	7,942,132	6,880,751	257,930	29,260	15,179,635	280,673	1,959,247	291,516	25,940,393
Europe	1,491,967	3,316	1,495,283	37,804	579,636	694	1,130,639	450	600,348	81,509	3,888,559
Latin America and the Caribbean	92,956	259,712	352,668	108,598	32,572	11	6,044,151	-	211,230	29,360	6,669,992
Northern America	416,385	-	416,385	-	204,537	-	-	-	-	-	620,922
Oceania	42,266	4,581	46,847	17	22,933	-	-	-	-	-	69,780
Total	13,685,607	694,487	14,380,094	10,794,497	1,796,310	126,823	32,274,619	1,822,591	3,492,263	1,052,767	54,945,467

Állomány adatok – a legnagyobb befogadók % - a világ teljes menekült népességéből

Fig. 3 Major refugee-hosting countries | end-2014

* Reflects proportion out of global number of refugees at end-2014.

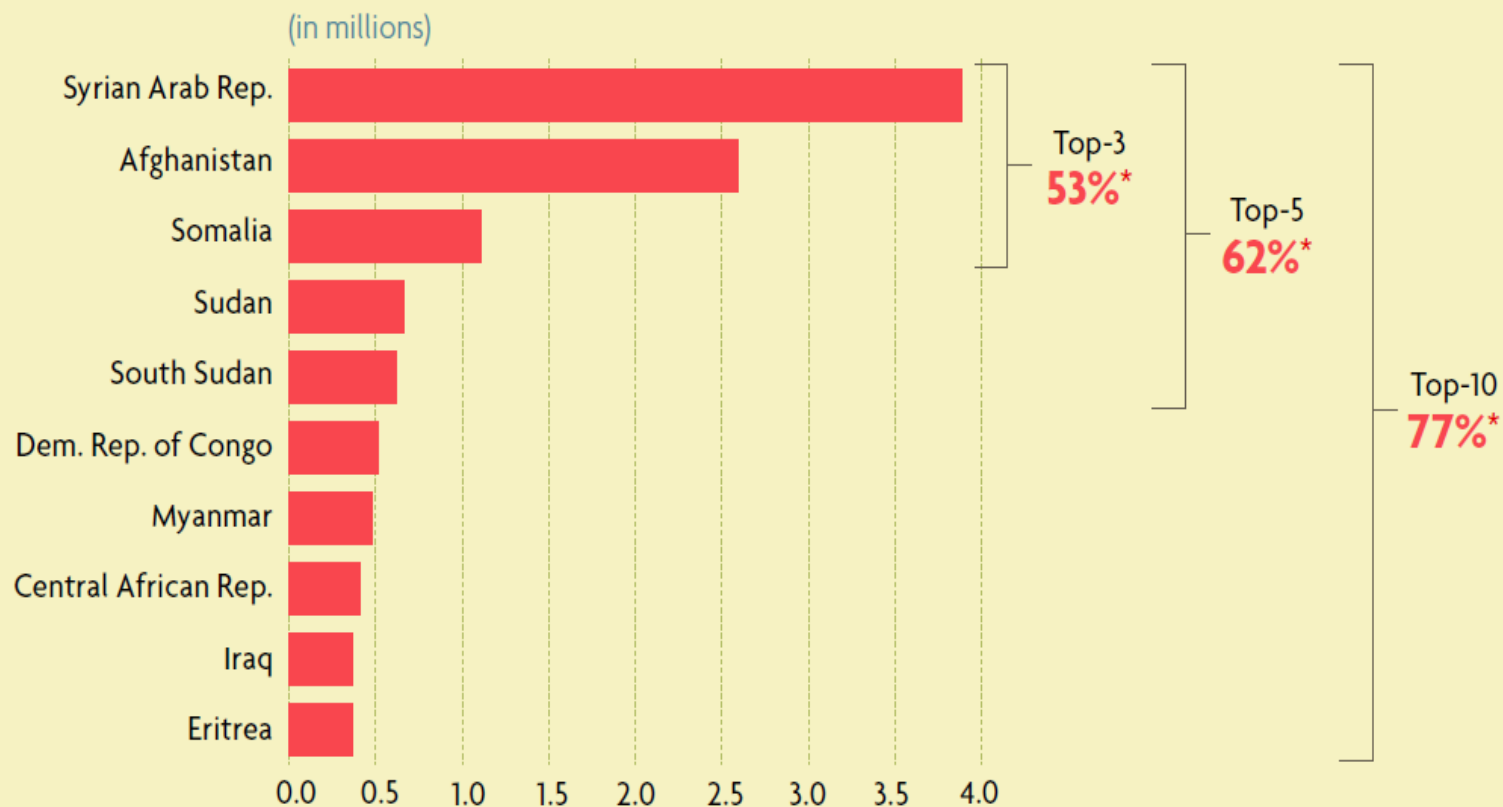
^a Refugee figure for Syrians in Turkey is a Government estimate.

^b Includes 29,300 Iraqi refugees registered with UNHCR in Jordan. The Government estimates the number of Iraqis at 400,000 individuals at the end of March 2015. This includes refugees and other categories of Iraqis.

^c The 300,000 Vietnamese refugees are well integrated and in practice receive protection from the Government of China.

Állomány adatok - a fő kibocsátó országok

Fig. 4 Major source countries of refugees | end-2014

* Reflects proportion out of global number of refugees at end-2014.

Magyar adatok

Menedékkérők száma Magyarországon, 2003–2014

A Magyarországra érkezett menedékkérők száma a belépés módja szerint

Kérelmek, Magyarország, 2015 első fele

Illegális határátlépés, szept. 7-ig

Állampolgárság	2015. I. félév Kérelem	Összes kérelem %-ban	2015 szept 7-ig illegális határátlépés	
afgán	17,906	26.81%	afgán	43,772
szíriai	10,975	16.43%	szíriai	67,015
koszovói	23,920	35.81%	koszovói	23,403
pakisztáni	3,239	4.85%	pakisztáni	14,959
iraki	3,270	4.90%	iraki	6,043
egyéb	7,478	11.20%	egyéb	15,060
összesen	66,788	100.00%	összesen	170,252

Hány ember kapott védelmet Magyarországon 2015-ben?

I. félév ↓

Friss adat ↓

Közigazgatási eljárás során **menekültként** elismertek számának alakulása

Állampolgárság	2014. I. félév	Összes kérelem %-ban	2015. I. félév	Összes kérelem %-ban	Változás	Változás %-ban
szíriai	75	53.96%	8	10.96%	-67	-89.33%
afgán	13	9.35%	10	13.70%	-3	-23.08%
palesztin	10	7.19%	5	6.85%	-5	-50.00%
kubai	9	6.47%	1	1.37%	-8	100.00%
eritreai	7	5.04%	4	5.48%	-3	100.00%
szomáliai	7	5.04%	9	12.33%	2	28.57%
egyéb	18	12.95%	37	50.68%	19	105.56%
összesen	139	100.00%	73	100.00%	-66	-47.48%

Közigazgatási eljárás során **oltalmazottként** elismertek számának alakulása

Állampolgárság	2014. I. félév	Összes kérelem %-ban	2015. I. félév	Összes kérelem %-ban	Változás	Változás %-ban
afgán	19	21.11%	28	17.07%	9	47.37%
szíriai	19	21.11%	63	38.41%	44	231.58%
eritreai	14	15.56%	3	1.83%	-11	-78.57%
palesztin	9	10.00%	4	2.44%	-5	-55.56%
szomáliai	14	15.56%	24	14.63%	10	71.43%
iraki	4	4.44%	18	10.98%	14	100.00%
egyéb	19	21.11%	24	14.63%	5	26.32%
összesen	90	100.00%	164	100.00%	74	82.22%

	2015 jan 1 – szept 7
Menekült	88
Oltalmazott	218
Befogadott	4
Összes védelem	310

Forrás: Pintér Sándor válasza Mirkóczki Ádám képviselő kérdésére K/5961/1 sz. parlamenti iromány

Forrás: BÁH, „kiadványfüzet”

http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=492&Itemid=1259&lang=en#

**A TARTÓZKODÁS JOGA
NÉLKÜLI MIGRÁNSOK
(AZ „ILLEGÁLIS”
MIGRÁNSOK)**

Alaptézisek

- **Az ember soha nem illegális**, csak a tette lehet az, mert a tett nincs összhangban a pillanatnyi joggal. Az „**illegális**”-t a **jogalkotó teremti** – ld. A határzár **tiltott** átlépése (Btk. 352/A. §)
- A vándor: **ember. Méltósága és egyenlősége** nem megkérdőjelezhető
- Minden vándornak **járnak az** állampolgárságtól független **emberi jogok**.
- **A legtöbb** tartózkodási jog nélküli vándor **nem illegálisan érkezik**, hanem túltartózkodik vagy meg nem engedetten státuszt vált (Pl. diák dolgozni kezd feketén)

Alaptézisek

- A tartózkodási jog nélküli vándor - tehát az, akinek nincs szüksége nemzetközi védelemre - **a munkalehetőség miatt jön**: csak azért és addig érdemes.
- A munkalehetőséget a fogadó ország munkaadói teremtik, mert **olcsó és kiszolgáltatott munkaerőre vágynak**
- Az „illegális vándorlás” elleni harc leghatékonyabb eszközei:
 - ❖ A feketemunkást foglalkoztató munkaadó megbüntetése Ld. erre a parlament és a Tanács A 2009/52/EK irányelvét (2009. június 18.) **az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókról**
 - ❖ A jogalap nélkül tartózkodók távozásra felszólítása és tényleges visszatérés megszervezése. Ld. erre a 2008/115/EK Irányelvet (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról

Vissza- térési dönté- sek – haza- utaz- tatás az EU- ban/ból

Annex Table 12. Return decisions issued

Decisions issued by top ten nationalities

	2014				2015		2015 Q2		per cent of total
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	% change on		
							year ago	prev. Qtr	
Top Ten Nationalities									
Syria	6 118	5 312	8 400	6 659	4 249	9 807	85	131	14
Albania	4 574	5 086	5 228	6 399	6 040	6 540	29	8.3	9.1
Morocco	4 621	5 184	5 414	4 570	5 442	5 297	2.2	-2.7	7.3
Afghanistan	2 585	1 883	3 553	3 840	2 447	4 306	129	76	6
Ukraine	1 817	2 164	3 180	3 865	3 260	4 150	92	27	5.8
Pakistan	3 919	3 448	3 238	3 112	3 374	3 378	-2	0.1	4.7
Iraq	786	618	727	1 161	1 340	2 863	363	114	4
India	2 581	2 593	1 822	1 864	2 227	1 955	-25	-1.2	2.7
Nigeria	2 042	1 820	1 658	1 615	1 741	1 728	-5.1	-0.7	2.4
Algeria	2 342	1 836	1 879	1 733	1 632	1 585	-14	-2.9	2.2
Others	33 201	30 375	30 117	27 051	32 091	30 559	0.6	-4.8	4.2
Total	64 586	60 319	65 216	61 869	63 843	72 168	20	13	100

Annex Table 13. Effective returns

People effectively returned to third countries by top ten nationalities

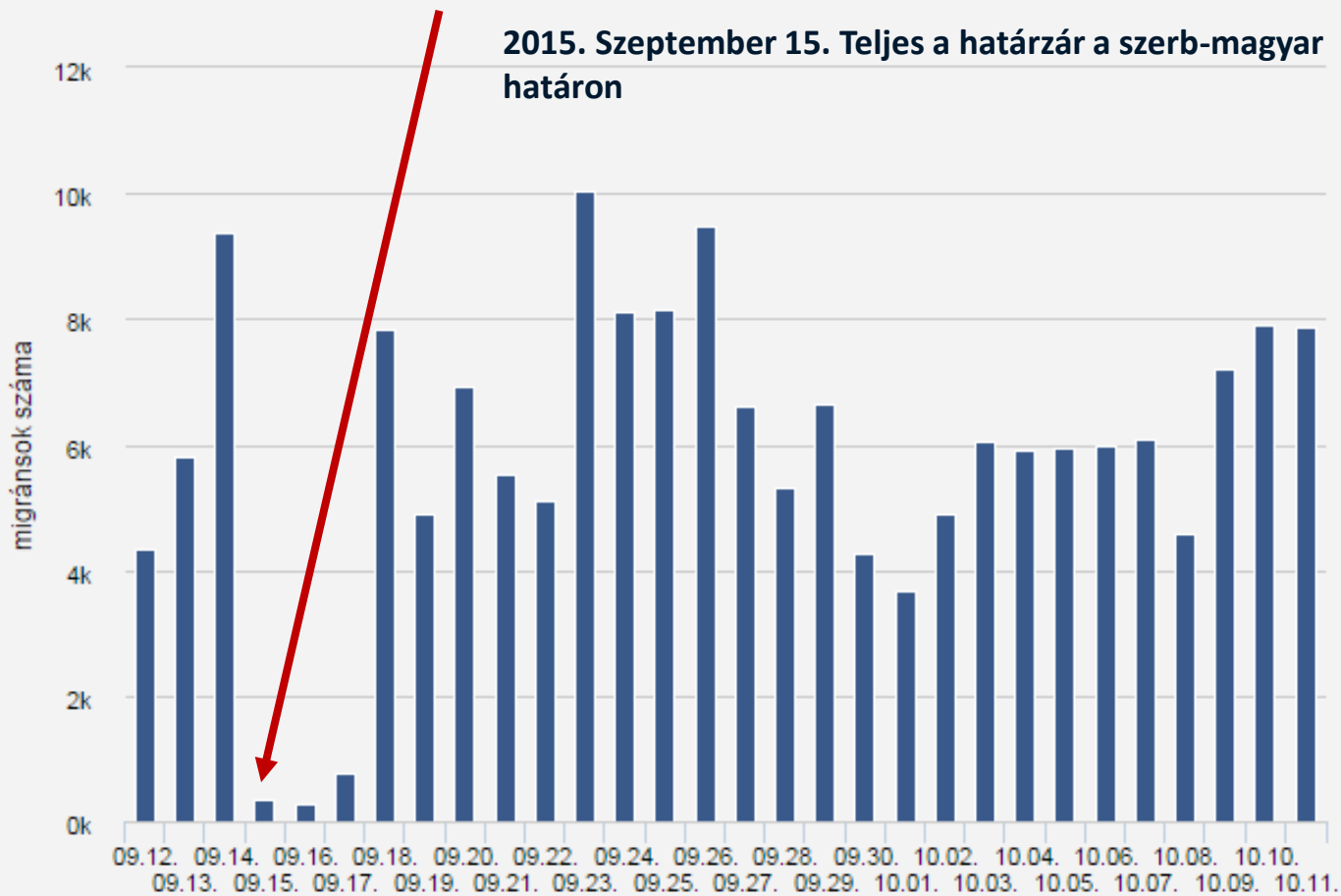
	2014				2015		2015 Q2		per cent of total
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	% change on		
							year ago	prev. Qtr	
Top Ten Nationalities									
Albania	4 514	6 225	6 639	9 064	5 733	7 342	18	28	17
Kosovo*	1 147	1 129	1 126	1 342	1 782	3 396	201	91	7.9
Ukraine	1 419	1 929	2 814	3 420	2 480	3 297	71	33	7.7
Morocco	1 822	2 228	2 281	2 264	2 288	2 217	-0.5	-3.1	5.2
India	2 140	2 211	1 601	1 657	1 995	1 912	-14	-4.2	4.5
Pakistan	2 798	2 427	2 132	2 252	2 167	1 878	-23	-13	4.4
Serbia	1 636	1 701	1 442	1 464	1 722	1 751	2.9	1.7	4.1
Syria	474	436	632	953	644	1 738	299	170	4.1
Russian Federation	1 838	1 692	1 775	1 347	1 166	1 076	-36	-7.7	2.5
Nigeria	1 168	1 085	1 042	1 054	987	983	-9.4	-0.4	2.3
Others	18 788	20 228	18 088	17 885	16 800	17 151	-15	2.1	4.0
Total	37 744	41 291	39 572	42 702	37 764	42 741	3.5	13	100

* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence

Forrás: FRONTEX, FRAN
Quarterly Quarter 2 •
April–June 2015

Hatékony-e a kerítés a déli határon?

Elfogott migránsok száma az elmúlt 30 napban

Dátum szerinti lekérdezés

Érvek a kerítés ellen (A Helsinki Bizottság nyílt levelét variálva)

- 1) 2015 márciusa óta a menedékkérők **60–80 százaléka klasszikus válságtérségekből (Szíria, Afganisztán, Irak, stb.)** érkezik. A kerítés képtelen lesz gátat vetni a migrációnak, és semmiben nem változtat hazánk földrajzi helyzetén.
- 2) A kerítés **drága és az EU nem ad rá támogatást**. Ha 22 milliárd akkor az a 2014-ben menekültügyre fordított költségek nyolc és félszerese lenne. (ELTE 2014- évi támogatása: 19 milliárd)
- 3) Pintér Sándor szerint irregulárisan **belépők 97–98 százalékát eddig is elfogták**. A plusz 2-3 százalék nem ér 22-30 milliárdot.
- 4) **Minden kerítés legyőzhető**: a puszta drót ellen elég egy létra, vagy hidegvágó. Ha végig-kamerázzák, hőérzékelőzik akkor is csak úgy hatékony, ha az élő emberi erő néhány percen belül ott terem. A kerítés felállítása után is voltak napok, amikor több százan jöttek át rajta.

Érvek a kerítés ellen (A Helsinki Bizottság nyílt levelét variálva)

- 5) Egy folyamatos, 170 km-es **drótkerítés veszélyezteti a természeti értékeket**, szétszakítja a nagyobb állatok élőhelyét, **megnehezíti az árvízi védekezést**, etc. (Készül már a környezeti határvizsgálat?!) Földikutyák!
- 6) **Tényleges tehervállalásunk** az Európai Unión belül **parányi 2013-ban 415, 2014-ben 512** embernek nyújtott Magyarország **nemzetközi védelmet**. 2015-ben (szeptember 7-ig) 310-nek. Mindösszesen kevesebb mint **3 ezer** védelemben részesült **él Magyarországon**, míg **Ausztriában 56 ezer, Belgiumban 29 ezer, Lengyelországban 16 ezer**.

Érvek a kerítés ellen (A Helsinki Bizottság nyílt levelét variálva)

- 7) Az építkezés **híre felgyorsította az irreguláris migrációt**: még be akartak (a horvát határon: akarnak) suhanni
- 8) A kerítés **nem csökkenti Magyarország felelősségét a kérelmek elbírálására: a túloldala is magyar terület**, ott is érvényesül a magyar joghatóság – az állam kötelessége a menekültügyi törvény alkalmazása. Ezért azt egyéni eljárásban kell elbírálni, hogy Szerbia biztonságos harmadik ország-e, a kérelmező saját személye tekintetében cáfolhatja, az elutasítás ellen felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A bíróságok eddig valamennyi elfogadhatatlansági döntést visszaküldték, nem megalapozottként
- 9) Aki eljut **a (közös) határforgalmi ellenőrző ponthoz** ott is **beadhat kérelmet**. A non-refoulement jelentése: visszaküldés és visszafordítás tilalma!

Érvek a kerítés ellen (A Helsinki Bizottság nyílt levelét variálva)

10) **Sem Szerbia, sem Macedónia nem biztonságos harmadik ország,** Görögországba pedig ezidő szerint nem szabad a Dublini rendelet alapján senkit visszaküldeni – épp elhozni (áthelyezni) készülünk 16 ezer embert!

11) **Ha vizsgálat nélkül visszafordítjuk** az embertelen vagy megalázó körülmények közé embereket, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága, mind az Európai Unió Bírósága **elmarasztalhat** (és el is fog).

12) A kerítést **meg lehet kerülni. Románia és Horvátország felé.** Az utóbbi felől ismét Magyarországon keresztül vezet a csempészút.

13) A csempész útvonalak áthelyezése (több határátlépés) a **csempészek hasznát növeli de senkit nem tart vissza,** aki Szudánból, Eritreából vagy Afganisztánból hónapokkal évekkel ezelőtt elindult.

Érvek a kerítés ellen (A Helsinki Bizottság nyílt levelét variálva)

14) Politikai hatása pusztító:

- **elidegenítette az EU tagállamait**, mert rájuk (pl. Horvátország, Szlovénia, Olaszország) tolja a fogadás felelősségét
- **elidegenítette Szerbiát**, hitelteleníti az eddig az EU és Szerbia közeledését támogató magyar politikát, mert Szerbiától várja az ügyek elbírálását
- kegyetlenségével és történelmi amnéziájával **elidegeníti a világ demokratikus és nem demokratikus országait**
- **megharagítja a pápát és több nagy egyházat**, amelyek egyértelműen befogadáspártiak

A falakról általában

A **Vasfüggönnyel vont párhuzam nem találó**: az a kilépést akadályozta, így a körbezárt emberek emberi jogát (mindenkinek joga van elhagyni bármely országot, így a sajátját is) sértette meg. Védelmi falat építeni megengedett (ha a saját területen van és a környezet- és természetvédelmi követelményeknek megfelel, határon túli hatásairól megfelelő konzultáció folyt), de - nagyrészt –értelmetlen.

A terroristákat drótkerítések nem szűrik ki. 9/11, London, Madrid, Charlie Hebdo: tudtommal senki nem volt „illegális” migráns az elkövetők közül.

A létező nagy kerítések/falak hatásai

Áttevődnek az útvonalak kockázatosabb területekre – vízbefúlás, sivatagban megfagyás, kiszáradás, állatok, emberek támadása – tulajdonképpen közvetett gyilkosság

Megnő a korrupció (hamis vízumok, „ajtónyitás”)
Átrendezi (ideig-óraig) a terheket, de **nem riaszt vissza az elindulástól**, főleg ha menekülésről van szó

„Vigilante” akciókhoz vezet: a jogot az emberek a saját kezükbe veszik, megkérdőjelezve az erőszak állami monopóliumát.

Köszönöm!

Nagy Boldizsár

E-mail: nagyboldi@ajk.elte.hu
www.nagyboldizsar.hu